

Lo Somaient

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimercres 20 de Maig de 1903.

ANY XVIII NUM. 4572

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. 4'—
Extranger y Ultramar. 8'—
Anunció, á preus convencionales

PASTILLAS SERRA. Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, perque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill perque no contenen opi ni morfina.
En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA, de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat quantas emulsiions y reconstituyens se preconizaban pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Llorens, Catedràtic de Barcelona.
Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ - Dentista

Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemes. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandíbula.
Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

II ULTIMAS NOVETATS LITERARIAS !!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENC" A 50 CENTIMS VOLÚM

Obras de Guimerà, Rusiñol, Oller, Verdagner, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demés autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Manéci, Sopena, Lescaño, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demés que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joyentat, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demés revistes y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIÀ

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la libreria de D. Peré Tost, Arrabal baixa de Jesús.

DISCURS

escrit per En Joseph Barbany, president de la Associació democrática-catalanista de Barcelona «Catalunya y Avant» y llegit per son autor en la solemne vetllada inaugural de curs de dita Associació.

Amichs y companys.

Per segona vegada d'ensá que ocupo aquest sitísi iomerescudament, tinc la obligació y el plaher de dirigirme a vosaltres: la primera fou per medi d' una poesia filla del cor; aquesta, ho faig ab prosa dictada per l' ànima.

Fa poch temps que varem aplegarnos en aquest mateix recinte pera rendir culte al ters lema fixat en la vida de totas las nacions, de totas las rasses, qual es Amor; y per cert que, m'rcés al concurs de la bellesa que correspongué a nostra frança invitació, revestí el tal aplech una solemnitat corprenedora. La Música y la Poesia, déesas agermanadas sempre que al Amor festejan, foren objecte de tota mena d' obsequis per artistas del seu mateix sex, interpretant abduas las inspiracions selectes d' eminentes compositors y de poetas inmortalis.

Lo geni del nostre gran Mossen Cinto, imprés, ó més ben dit, retratat en nostres sers, guí y presidí desde l' Olimpe diví, ahont resideix, aquella vetllada literaria y musical que acabaren de fer remarcable entusiastas companys que s' oferiren ab una voluntat may pron equalida.

Per aixó l' immortal cantor de l' Atlántida ha volgut pendre part desde la Gloria en lo certámen de las Llettras catalanas, que denben son major esplendor, revivint en sa Barcelona reedificada, l'aura molet de sa poesia postuma guanyadora del premi ofert als trova dors de la Patria, pera demostrar als mortals que el venerarem y als mortals que el martiritzaren que no morirá may per Catalunya, per

anys y sigles que rodolin abismes avall de la eternitat, puig son nom quedarà perpetu en lo Calendari de las Mussas catalanas y en lo Santoral dels mártirs de nostra terra, víctima de la hipocresía execrable dels que volian apoyar la llum de son erbre poderós, altre sol que no podian mirarlo fit a fit sense quedar cegos d' enveja.

Si ahir, donchs, varem incensar l' amor de festa solemne, avuy hém d' oficiar en l' altar de la Patria contant ab l' ajuda de valiosos elements, ab lo concurs d' apóstols qn' en intermerable romiatje pe el terror converteixen als més endurits fills d' aquella, fins a renegats y tot que s' arrepteixen de sos errors després d' haver escoltat la paraula que ab la fé de sas conviccions, que son las nostras, ix de son cor cizeilada per l' oratoria.

Fer patria: veusaquí la tasca que s' imposa per tots indrets, avuy més que may, si tenim en compte que l' avens indiscentible, innegable, de nostres ideals se creuhen no poch que ha trovat un entrebanch ab lo triomf d' una política mentida, d' una política sfalagadora en baixas passions pera premiar sufragis comprats a pren de promesas renyidas ab las més rudimentarias nocions de moralitat pública, més dirém fins baydas de sonit comú.

Molt més qn' avans se fá precis, que no minvia nostres esforços pera reivindicar la personalitat de Catalunya que, si vexada crudelment ha sigut per un caciquisme que a no trigar gayre temps haurá passat a la categoria de llegendari, es avuy escarnida vilment per fills mateixos desnaturalisats, quina vergonya! quins, d' ells vivint, la tractan de mardrastra ab tot y obrirlos ls brassos pera cobetarlos dessots son mantell de sinceritat maternal, olvidant totas las ofensas.

¡Pobra mare que, després de sacrificarse alletantlos ab totas las privacions y ppiantlos del no rés es víctima de totas las isurias y

columnias de sos fills, entregats a mans mercenarias aixís que son grandets pera inculcarlosi sos preceptors forasters primer que tot l'odi a nostra parla, signe imborrable de nostra redempció!

Enfront de la paret amurallada que han edificat nostres amichs de casa al mitj del camí ral de nostres aspiracions pera obstruïr-nos 'l pas, no 's toca rés més que tornarnos enginyers pera destruhirla y enrunarla; y, refets de la empaytada que traydorament y ab armas de combat d' us molt discutible 'ns han donat los sayons del Centralisme nou disfressat de Democracia, cal que reemprenguem lo camí, un cop la muralla a terra, fen contramurxas qu' envoltin al adversari pera coparlo y ferli confessar, al passar de vencedor a vençut, que ell no hi creya ab lo perill del Catalanisme, sino que li feyan veure 'ls Mahomas d' una Llibertat prostituhida per sas concupiscencias y seduccions infames.

A qui 's mostri encare cosa increïblel indiferent a la guarda y defensa dels interessos catalans, llegiuli ó deuli a llegir lo magistral discurs del respectable President del Consistori dels Jochs Florals d'enguany, plana doctrinal del verb catalanista, camp vastíssim pera conrearhi a tot pler lo planter d' idees que quan arriuin a sa ufana han de ser prou pera mantenir la nova gernació que ab la fals al puny y la barretina al cap estarà disposada a donar bon compte de las róssas espigas del blat nostre, ja que jorn vindrá, perque ha de venir, que la nostra xexa no haurá de mol-dres, ni sa farina haurá de pastarse pera satisfer la gana d' aqueixos mata-pans de fora terme que, acabat d' afartarse, al plat s' embutan.

Lo president dels Jochs Florals, digne d' esmentarse dugas y cent voltas per son discurs, verdader programa del Catalanisme modern, tors lo genoll devant la rahó irrefutable y d' una forsa extraordinaria de que si, pe 'ls esclavisadors de nostre idioma, "lo llenguatge catalá representa poch devant d' Espanya, menys representa encare lo castellá devant d' Europa, y ho comprobá matemàticament.

Ja poden atacarla tant com vulgan nostra parla 'ls assessins d'ella; ja poden deprehuarla fins a arreconar son prestigi històric en los Museus de las llenguas arqueològicas, que sempre—y com més temps passarà, molt més—tindrà 'l valor de l' or pur, de l' or de lley, per illegal que vulgan fer son ús en lo mercat de castella, desde 'l moment que obras catalanas, de riquesa imperdorable son moneda corrent en païssos extrangers que admiran a Catalunya per la grandesa de sa capital y pe 'l ferm patriotisme de sos moradors.

Los tresors que tanca la Literatura catalana son sollicitats a mans besadas per los Centres intelctuals de tot lo mon, mentres que son desconeguts per 'ls espanyols que tenen per frontèra l' Ebre y usan una parla que ni de plaqué resulta, puig es de llautó daurat al foch d' encenalls del quixotisme.

Nostra Associació que aleana al calor d' un patriotisme pur y desinteressat, fentse càrrech de las lluytas qu' encara faltan pera vencer en la guerra civil qu' durará mentres Den vulga, al inaugurar avuy son curs anyal, posa de relléu la imprescindible necessitat que tots tenim de apagar lo foch follet d' aqueix quixotisme ridicol y de remoure 'l calliu de nostras energias, ventantlo sens parar després d' afegirhi 'l combustible de la esperansa, qu' es la llenya que s' encén més depressa, si 'l misto del anhel no s' apaga ans d' apropiarse a la teya de la convicció.

(Acabará.)

Secció oficial

REGISTRE CIVIL del dia 19 de Maig de 1903

Naixements

Joseph Constantí Prnera.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Ricardo Estela Sabater, 18 mesos, travessia Sardà 3.—Joseph Puig Vila, 73 anys, Sant Magi Alegre 4.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Baldiri

Sant de demá.—La Ascensió del Senyor

Surt lo SOL a las 4 h. y 27 m. y 's pon a las 7 h. 8 m.; surt la LLUNA a las 2 h. 5 m. y 's pon a las 12 h. 24 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimars, Tarragona.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y de Espuga Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

CRÓNICA DE BARCELONA

19 de Maig.

Avuy a las 4 de la tarde s' entregará al senyor Alcalde, una exposició que per iniciativa del Orfeó Catalá suscrihuen totas las entitats y personalitats musicals de Barcelona, en la que 's demostra clarament lo vergonyós que resulta que una ciutat com la nostra no estigui provehida d' una bona Sala de Concerts, que altrás poblacions que ni per sa població ni riquesa de bon tros poden compararse ab nostra ciutat posseheixen.

En dit document se demana al Ajuntament la construcció d' una Sala Concerts, fixantse 'l lloch ahont podria aixecarse y ademés d' altres datos encaminats a demostrar la necessitat, posa de relléu las quantiosas sumas que han sigut satisfetas a las empresas teatrals en concepte de lloguer de teatres ahont poguessin celebrarse los concerts que han sigut donats en nostra ciutat durant tot l' any de 1902, y que representan l' interés d' un 5 per cent d' un capital superior al d' un regular pressupost de l' obra de la Sala de Concerts que 's demana y que realment tanta falta fa.

Creym que l' Ajuntament estudiará aquesta exposició y 's farà càrrech de la necessitat que sent Barcelona desde fa molt temps de possehir una bona Sala de Concerts.

A dos quarts de tres d' ahir a la tarde, estant lo mestre de Química del Colegi de P. P. Escolapis, de la Ronda de Sant Pau, fent experiments ab un aparell que contenia gas hidrógeno, li va explotar, produhint un fort espetech y clavantse 'l tap al sostre.

Per sort no va ocorrer cap desgracia, reduhintse tot al susto consegüent.

Los amos blanquejadors han resolt obrir avuy sas fábricas y admetre als esquirols que 's presentin a treballar.

Los obrers fundidors en ferro han acordat que la Federació Metallúrgica de Barcelona pera estar representada al Congrés que la Federació Metallúrgica Espanyola ha de celebrar a Madrid, dongui atribucions als presidents de cada secció pera que designi los delegats, pognentse conferir la representació als de las altrás seccions.

Alguns elements del Colegi d' advocats d' aquesta ciutat se proposan presentar pera lo deganat la candidatura del senyor Sol y Ortega.

DE MADRID

18 de Maig.

Projectes.—Reunió.—Espectació.—Obertura de las Corts.—Los republicans.

Lo discurs de la Corona tractará de las següents reformas:

Se parla dels incidents y previsiones a que ha donat lloch la guerra civil del Marroch, sobre 'l que assegura 'l Govern que Europa mantindrà la integritat y independencia d' aquell imperi.

S' ofereix presentar a las Cambras los projectes sobre reorganización del Consell d' Estat, responsabilitat civil dels funcionarios de la Administració, régim orgánich de la administració y desenrotlo de las possessions de Fernando Poo y demés del golf de Guinea; reforma de la lley orgánica de justicia municipal en harmonia ab lo Códich civil; modificació del sistema penitenciari; lley de reclutament implantant lo servey militar obligatori; régim en la Armada y industrias maritimas; foment de la marina mercant; reformas administrativas que servirán de base pera 'l programa nacional de las forsas navals.

Acompanyarán als pressupostos las lleys generals sobre alcohol, timbre y drets reals, liquidació de las guerras colonials; plan general sobre reformas en la administració local, entenentse respecte a la provincia y municipi; y altres projectes de caràcter social, com son lo del descans dominical, vagas, sobre menors abandonats per sons pares, repressió de la vagancia, legislació sobre ensenyansa, catastro, foment de las granjas agricolas experimentals y plan d'ordenament, pera executar las obras hidrànicas y subvencions de construcció per l' Estat.

—Aquesta tarde, a dos quarts de cinch se reuniran los ministros a la Presidencia pera celebrar Consell.

—Entre la gent política regna molta expectació pera coneixer los acorts que pendrán las minorias liberal y republicana en la reunió que celebrarán aquesta tarde.

—A la Alta Cambra ha tingut lloch la solemne sessió d' obertura del Parlament.

Lo Rey, acompanyat de la seva mare, ha sortit a las duas del Palau, precedintlos los prínceps d' Asturias y las infantas.

Al portal del Senat esperavan los ministros y la diputació de las Corts, precedida de quatre macers.

Los Reys s' han colocat al tron, y després de las ceremonias de costum, lo senyor Silvela ha entregat al Rey lo discurs-obertura de las Corts, ó sia 'l Missatge de la Corona.

Alfons XIII ha llegit lo Missatge, fentne entrega després al ministre de Gracia y Justicia.

Després ha comunicat al President del Consell la ordre de declarar obertas las Corts de 1903.

Aixís ha acabat la cerimònia, sense haver ocorregut cap incident.

La sortida y entrada de la familia real al Palau ha sigut anunciada per las selvas d' ordenansa.

S' han pres tota mena de precaucions.

—A un quart de set s' ha reunit a la sessió séptima del Congrés la minoria republicana.

Hi han assistit los senyors Salmerón, Vallés y Ribot, Llano y Persi, Junoy, Anglés, Piñón, Morayta, Azcárate, Barber, Mayner, Meléndez Pallarés, Bofill, Pi y Arsuaga, Blasco Ibáñez, Gil Morte, Mure, Rodríguez (Calixte), Labra, Sardá, Melquíades Alvarez y altres.

Lo senyor Vallés y Ribot, en nom dels federals, ha declarat que aquestos aniran sempre junts ab tots los republicans en lo que 's dirigeixi a un fi comú, pero que quedan en llibertat d' acció en lo que afecte al credo federal, sempre dintre de la major armonia.

S' ha constituhit la minoria parlamentaria, designantse president al senyor Salmerón y secretaris als senyors Meléndez Pallarés y Pi y Arsuaga.

Pera la comissió d' actas ha sigut designat lo senyor Junoy y pera la d' incompatibilitats lo senyor Piñón.

S' ha designat una ponencia composta dels senyors Llano y Persi, Azcárate y Vallés y Ribot pera estudiar la cuestió Blasco Ibáñez Soriano en son aspecte polítich y resoldre lo que sia pertinent.

S' ha indicat al senyor Pi y Arsuaga pera

una de las mesas del Congrés, a quin fi lo senyor Salmerón enrahonarà ab los quefes de las minorias parlamentarias.

En aquest moment ha acabat la reunió, no haventse donat més notas.

Hi ha hagut gran reserva en la cuestió Blasco-Soriano, sense atrevirse ningú a dir son parer sobre la cuestió.

MORT D' EN FREDERICH RENEYÉ

Acabém de rebre la trista nova de la mort d' en Federich Renyé y Viladot, ocorreguda a Lleyda ahir a las tres de la matinata, després de llarga malaltia que ha anat minant poch a poch la seva robusta naturalesa que feya augurar a sos amichs una vida més llarga de la que ha tingut, donchs la mort se 'l ha endut a l' edat de 53 anys.

Fou lo senyor Renyé, desde molt jove un catalanista ferm y convensut, y ademés un propagandista constant de las nostras idees y aspiracions en la comarca lleydatana, tant de paraula com per escrit, y a n' ell son deguts principalment los progresos del Catalanisme en aquella encontrada, essent considerat en ella per aquest motiu y per sas bellas qualitats per los nostres companys de causa, com lo seu capítost indiscutible y indiscutit.

Lo seu amor a Catalunya lo portá a extendre la esfera de la seva acció a tot arreu de la nostra terra ahont se tractés de las reivindicacions patrióticas del Catalanisme militant, prenent part personal y activa en la major part de las Asambleas celebradas per la "Unió Catalanista," comensant per la fonamental de Manresa, y formant part després de la Junta Permanent de la mateixa.

Avuy al matí se verificará lo seu enterro, pera 'l quia la "Unió Catalanista," envia una corona de llorer ab cintas catalanas y ab la següent dedicatcria: La "Unió Catalanista," a Federich Renyé.

Sense temps avuy més que pera plorar la pérdua del bon company y amich, enviém lo testimoni de nostre condol a la seva atribulada familia y als catalanistas tots de Lleyda y sa comarca.

(De "La Renaixensa," d' ahir).

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIONS

del dia 19 de Maig de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Table with 6 columns: Horas d' observació, Barómetro aneroida, Grau d' humitat, Pluja en 24 horas, Aigua cusp. en 24 horas, Estat del Cel. Rows for 9 and 15 hours.

Table with 6 columns: Ho 24 d' observació, TEMPERATURAS (Máxim, Minim, Ter. tip.), VEN (Direcció), NUVOIS (Clase, Cantit). Rows for 9 and 15 hours.

CRONICA

L' EXPLOSIÓ D' AHIR

Primeras impresions

A un quart d' onze d' ahir al matí cridá l' atenció dels vehins de la part alta d' aquesta ciutat una forta detonació que de moment ningú podia averiguar d' ahont pogué haver surtit.

Las personas que 's trobaban en lo passeig de Mata y carrer de Seminaris quedaren confosas en un principi, més, poch a poch s' anaren orientant fins a descubrir que podia haver partit d' algun lloch no gayre proper, com se temia en un principi que hagués ocorregut una

explosió en alguna fàbrica de per aquells en-
toners.

Pochs moments després alguns homes bai-
xaven corrents passeig avall, contestant ab
breus paraules a las preguntas que se 'ls hi
feyan pel camí, de quina manera 's pogué ad-
quirir noticia de que en la fàbrica de pirotéc-
nica que 'l senyor Espinós posseïx a la ca-
rretera de Castellvell havia ocorregut quel-
com de gravetat.

Y allà corregué la gent que indecisa y con-
fosa havia sortit als carrers de la part alta
de la població.

També nosaltres nos personarem en los
primers moments en lo lloch de la ocurrencia.

L'explosió

En lo departament corresponent a la con-
strucció de coberts se trobavan treballant dotze
obrers, entre homens y noys, alguns d'ells,
ab lo carreter, s'ocupaban en carregar un
carro, quan de moment, ja siga per inflama-
ció de una substancia que s'estava picant en
lo morter, ja per la de un cuhet que un dels
operaris construa, se calà foch a las mate-
rias explosivas que en quantitat important hi
havia en aquell lloch causant la explosió so-
rollosa que alarmá al vehinat d'aquella part
de la ciutat.

Gran va ser la confusió en aquell moment
entre 'ls obrers ocupats en aquella perillosa
tasca.

Tots ells tractaban de fugir ó refugiarse
en algún recó, puig una viga de regulars di-
mensions queya feta trossos ab lo cel ras y
'ls flams llepaban las parets de l'habitació.

Pero ja allavores alguns dels obrers se
trobavan presos per las llamas, altres que
pogueren sortir al jardí miraclosament. En
cambi, un d'ells, lo que tenia més aprop seu
la porta de surtida encogat corregué a ama-
garse en un quarto hont hi trobá la mort.

Lo mort

Aquest s'anomena Joan Serra, de 22 anys,
solter; quedá completament carbonitzat.

Los ferits

Altres sis obrers quedaren ferits, dos d'ells
de suma gravetat, quin son: Joseph Más y Mi-
quel Gasull Martí. També ho estan de relati-
va gravetat Joseph Balart Alabart, Antón
Sans Espanyol, de 13 anys d'edat; Frederich
Anguera Borrás, de 15 anys d'edat y
Antoni Giu, de 50 anys d'edat.

Detalls

Los primer d'acudir al lloch de la desgra-
cia foren los treballadors dels forns d'obra
vehins, dependents de l'autoritat y 'l regidor
senyor Montseny, tots quins s'apressuraren
a auxiliar als ferits y a apagar los objectes
qu'encara cremavan.

Al poch rato 's presentaren las camillas de
Ca la Vila y 'l Jutjat quiu després d'instruir
las primeras diligencias maná la conducció
del cadáver y dels ferits al Hospital.

Per la tarde se deya que 's desconfiaba de
salvar la vida al Joseph Más, qui després de
tres mesos que havia estat sense feyna di-
lluas va ser lo primer dia qu'entrá a traba-
llar a casa l'Espinós.

Reclamats per las respectivas familias, més
tant, del Hospital se traslladá als quatre fe-
rits menys graves a sos domicilis respectius.

Aquesta desgracia ha consternat a tot lo
vehinat.

Las perduas materials no han sigut d'im-
portancia.

Més detalls

A darrers hora se 'ns digné que 'n Más ha-
viá mort a consecuencia de las feridas.

Lo pare de Joan Serra que 's trobava en
lo llit bastant malalt al rebre la trista nova
quedá tant afectat que morí també a las po-
cas horas d'haver ocorregut la desgracia al
seu fill.

A las set de la tarde se celebrá l'enterro
del infortunat Serra, a quin fúnebre acte hi
assistí bon nombre de regidors del Ajunta-
ment y nombros corteig d'obrers.

Gracias

En nom del senyor Espinós se 'ns prega
las donguem a las autoritats civils y militars
que acudiren en auxili després del succés.

Per noticias que tenim de Valls sabem que
durant la major part dels dias de la passada
setmana ha ploget regularment per aquell
terme y sos entorns, beneficiant ab aixó a
tots los cultivats camps que be ho necessita-
van.

En cambi los carrers y passeijos d'aquella
ciutat quedaren intranzitables.

Segueix mantenintse lo temps insegur y ab
tendencia a pluja, regnant una temperatura
iasana.

Son esperadas en lo port de la vehina ciu-
tat dos vapors ab importants carregaments
de blat y bacallá que probablement arribaran
ó demá.

Lo diputat per aquesta circumscripció don
Ramón Morenes ha sigut nomenat secretari
del Congrés.

Hn renunciat son carrech de jefe de Nego-
ciat de la premsa en lo Ministeri de la Go-
bernació lo diputat per Valls, senyor Canals.

Encara no s'ha rebut al Senat l'expedient
electoral d'aquest Arquebisbat.

Escriuen del Vendrell que los protocols de
l'notaria de Masllorrens, queda suprimida en
virtut de la nova demarcació notarial, han
pasat en poder del notari archiver d'aquella
vila don Joseph Carbó y Caldo.

Per consums se recaudaren en lo dia de
ahir pessetas 974'57.

Un dels aconteixements mes notables d'
aquets temps, es l'invent del "Procediment
Indio" del apotecari Pascual, exquisit produ-
ta que toona 'ls cabells blancs del color que
s'han tingut a la juventut, sens que perjudi-
qui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell
ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa cai-
guda y fa desapareixer completament la
caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13
y a las principals Perfumerias y Perruque-
rias.

Diposit general: J. Uriach y C.^a BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la
cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

FINALMENT JOH LECTORS!
Podém anunciar que ha sigut vensut lo te-
rrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls
llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó
Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich
CONSTANCI.

Secció comercial

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	75'97	BARCELONA
Amortisable 5 p	95'82	Francs 36'35
Colonial	—	Lliuras 34'33
Mercantil	—	MADRID
Norts	60'10	Interior 76'07
Alicants	95'80	Francs 36'15
Orenses	32'80	PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	59'—	Exterior 88'65
Id. Almansa 5 0/0	104'—	Nortes 209'
Id. Id. ayg	—	Alicants 334'

Ordres de Borsa. Compra y venta al con-
tat de tota classe de valors. Descompte de
cupons. Compra de monedas d'or y bitllets
extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y
Paris.

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde
d'ahir.

Interior	76'—	Cubas del 68	—
Colonial	66'87	Cubas del 90	—
Orenses	32'80	Amortisable	95'80
Norts	60'15	Ob. 5 p % Almansa	103'87
Alicants	95'80	Id. 3 p % Fransas	58'87
Vitalici V.	—	Id. 3 p % Orense	51'62

PARIS MADRID

Exterior	—	Interior	76'05
Paris	36'30	Londres	34'33

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	88'70
Portugués	32'10
Rio Tinto.	12'62
Norts.	209'—
Alicants.	335'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa.
Compra y venta al contat de tota classe de va-
lors cotisables de Bolsa. Descompte de cu-
pons y compra de monedas de tots los pais-
sos.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindi-
cal del Colegi de Corredors de Comers
de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d'f.	—	33'80	—
" 60 "	—	—	—
" 3 d'v.	—	—	—
" vista.	—	34'20	—
Paris 90 d'v.	—	—	—
" 8 d'f.	—	—	—
" vista.	36'20	36'—	—
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 d'v.	—	—	—
Marsella 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 d'f.	—	—	—
" 3 d'v.	—	—	—
Hamburgo 90 d'f.	—	—	—
" 3 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de
Valors locals Diner. Paper. Oper.

645	Gas Reusense.
625	Industrial Farinera.
740	Banch de Reus de Des- comptes y Prestams.
100	Manufacturera de Co- tons.
27'50	C. Reusense de Tran- vias.
325	C. Reusense de Tran- vias privilegiadas 5 per 100.
	Electra Reusense.
	Manicomio de Reus.

ANUNCIS PARTICULARS

ANUNCI
Jaume Fochs, Contratista d'obras, ha tras-
ladat son domicili al carrer Major, núm. 15.
Reb los encarrecs al Cafè del Circol.

APRENENT

Se 'n necessita un en aquesta impremta.

SE VEN

Se cadirà a un preu módich una magnifica
casa de camp y aprop de 4 jornals de terra,
a mitj hora d'aquesta ciutat. Está plantada

de garrofers, olivers y abundant en arbres
fruiters, posseix pou ab aygua abundant y
cinia y sis horas d'aygua setnanals d'una
abundant mina.

Los avellaners y demés arbres fruiters son
plantats de 6, 7 y 8 anys enrere.
Pera informes en aquesta Redacció.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer,
cantonada al de la Presó.—Reus.

Ab lo massatje manual y vibratori s'obte-
nen ràpids y orprendents curacions en las
enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lum-
bago (llunat.) Luxacions, Fracturas Artritis
traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca
(migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciática,
Corea (ball de San Vico), Ataxia locomotriu,
Tremolor en las mans dels escriptors, etc.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esen-
cial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de
ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

EN VENTA

Ho están dos casas, situadas la una al ca-
rreter del Carme Alt, número 3 y l'altra al ca-
rreter de Sant Joseph y Sant Carlos, número 11.

Informar a don Federich Anguera, carrer
de Martorell, número 6. (Travesia carrer de
l'Abadía).

B. SANTOS Y VALL

Oferix sa cooperació activa y
formal als catalans, no residents
a Madrid, qu'hi tingan ó vulgan
establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

COTXES FÚNEBRES

EN VENTA
Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y
5ta. classe ab tots sos adornos
necessaris.

Pera informes en aquesta Ciu-
tat, Arrabal de Sant Pere núme-
ro 24, entressol.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

TELEGRAMAS

Madrid 19.

La mora Fátima

Cádiz.—Passatgers arribat de Tànger asse-
guran que ha sigut sentenciada a mort la mo-
ra Fátima.

Afegeixen que la colonia espanyola censu-
ra al Govern que ha cooperat a aquest acte
de barbarie, entregant a la mora Fátima, que
havia buscat acolliment a Espanya.

IMP. CARRERAS Y VILA

SERVEY DE FERROCARRILS
NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona			
Surtida	Correu	4:53 matí; arribada	8:34 matí
"	Exprés	7:05 " "	9:14 " "
"	Mixto	8:41 " "	1:03 trde
"	Merc.	12:07 " "	8:02 nit.
"	Correu	2:14 trde.	5:24 trde
"	Mixto	7:14 " "	10:19 nit.
De Barcelona a Reus			
Surtida	Merc.	5:15 matí; arribada	3:06 trde
"	Mixto	6:01 " "	11:30 matí
"	Correu	9:47 " "	1:05 trde
"	Ombs.	12:35 " "	5:32 " "
"	Mixto	2:26 trde.	7:11 " "
"	Exprés	7:26 " "	9:38 nit.

De Reus a Saragossa			
Surtida	Correu	1:35 trde; arribada	8:35 nit.
"	Mixto	7:57 " "	6:36 matí
"	Exprés	9:44 nit	3:01 " "
"	Merc.	3:36 trde.	11:54 nit.
"	"	5:32 matí	8:51 matí
Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.			
De Saragossa a Reus			
Surtida	Exprés	1:50 matí; arribada	6:59 matí
"	Correu	7:— " "	2:06 trde
"	Mixto	10:05 nit	8:11 matí
"	Merc.	0:38 matí	11:27 " "
"	"	6:59 trde	10:15 nit.
Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.			

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda			
Surtida	Correu	8:29 matí; arribada	11:35 matí
"	Mixto	6:05 trde.	9:57 nit
"	Merc.	1:45 " "	" "

Lo tren que va col·locat en últim terme, no més arriba a Vimodri.			
De Lleyda a Reus			
Surtida	Mixto	5:28 matí; arribada	9:29 matí.
"	Correu	4:05 trde.	7:09 trde.
"	Merc.	" "	1:39 " "
Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimodri.			
De Reus a Tarragona			
Surtida	Mixto	8:16 matí; arribada	8:45 matí.
"	"	9:44 " "	10:18 " "
"	Merc.	2:30 trde.	3:05 trde.
"	Correu	7:17 " "	7:48 " "
De Tarragona a Reus			
Surtida	Correu	7:45 matí; arribada	8:15 matí.
"	Merc.	12:22 trde.	1:— trde.
"	Mixto	5:08 " "	5:46 " "
"	"	8:— nit	8:38 nit.

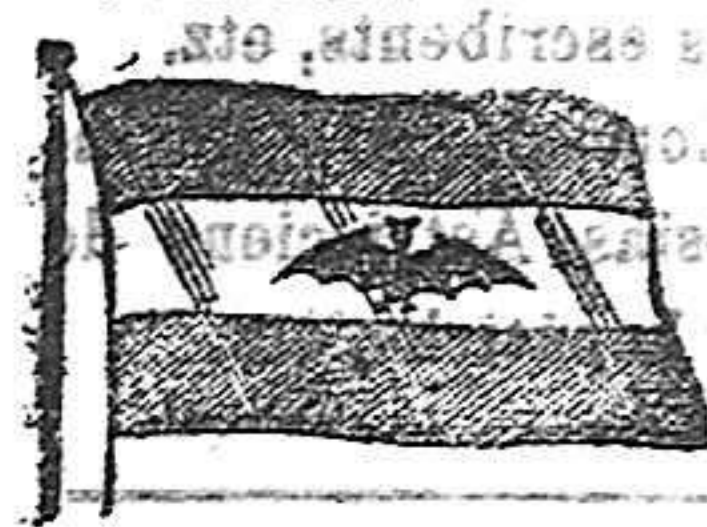
FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU
Servey de trens que regereix desde el dia 29 Setembre de 1902.
Surtidas de Reus: al matí 4:10, 10:— a la tarde a las 2:47, 4:15.
Surtidas de Salou: al matí a las 4:56, 11:04. A la tarde a las 5:32 y 7:40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA
Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambres.—Llum eléctrica
Se atmetpa ssaaje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápolis, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trashed a Génova y Argel ab trashed a Alacant.

Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.— Teléfo no núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS
ó injecció antivenérea y roob antisifilítich
COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.
També certifica que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vistade que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per medi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pago després de curats.
Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y pera ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.
De venta en totes las bonas farmacias.
A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.
Consultas, mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dilluns, dimecres y divendres a las 12.

TALLER DE CAMISERIA
DE JOSEPH MARTORELL
MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras bera camisas, paraigues, sombrillas, bastons, peracas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR
DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capelles, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y details arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.
Imatges de fosta y cartró-pedra de totes midas y models.
PREUS REDUHITS

LAGRESHAM
COMPANIA INGLESA
de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias
FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables.—Benefeis capitalissats
Primas molt moderadas
La Gresham té constituït lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.
—Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella
SERVEYS DEL MES DE MAIG DE 1903
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
Sortirà de Barcelona lo 21 de Maig directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francés
PROVENCE
Consignataris a Barcelona: Ripoly y Companyia, Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT
Tónich-febrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA
Única casa productora pera la exportació a América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demandis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuben dirijirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

ELIXIR VERDI
THE COSMO S. EN C. BARCELONA
Estómago Hígado
CALCULOS REBELDES

Certificat núm. 9.909
Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Verge, districte de Denia.
Certifico: Que desde fa dos meses yinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinax gastralgia, consecuencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdus de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.
Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, està ja completament bona.
Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels pacients.
Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en totes las farmacias
PREU 2 PESSETAS
Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.

MÁQUINAS SINGER PERA COSÍ
SUCURSAL
a Tarragona
Recomenám la máquina bobina central para treballs artístichs y us domésthic.
SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40
No equivocás, Monterols 40!